

ligheden bekræftede Rigtigheden af min Opfattelse. Det ærede Medlem udtalte, at disse Skyldnere kun kunne opsiges med et halvt Aars Varjel, og det kunde gøre det noget vanskeligt for dem at operere paa egen Haand, og jævne, findige Landmænd, som det ærede Medlem udtrykte sig, de vare, vare noget langsomme til at fatte en saadan Beslutning og selv siges Kapitalerne op og konvertere. Det er netop derfor, jeg anser det for urigtigt at vedtage et Forslag som dette her, thi hvis det vedtages, tror jeg, det er sandsynligst, at disse jævne, findige Landmænd — for at bruge det ærede Medlems Udtryk — staa sig til Ko ved dette, og det er netop det, der er meget tvivlsomt, om de staa sig derved i Længden, thi hvis Rentenedgangen hurtigt ophører, kunne disse jævne, findige Landmænd let komme til at styde en hvid Pind efter en varig Rentenedgang. Dersom vi derimod ikke røre ved Forholdet nu, saa forekommer det mig, der kan være Grund til at tro, at de nævnte Debitorer opsiges Kapitalerne hurtigst, og det vil være det klogeste for dem, det vil det ærede Medlem samt det ærede Medlem der bag ved (P. Christensen) let kunne forklare for vedkommende, thi saa kunne de jo vente at faa en varig Rentenedsættelse, men give vi dem denne Sovepude, her er Tale om, er det meget mere usikkert, at de faa dette.

P. Christensen: Der gives tilvisse mange Slags Agravere, og vi have jo hørt i denne Sal en af de første omtale, nemlig Rain, der slog sin Broder ihjel. Det forekommer mig, at han i Dag har faaet et værdigt Sidesykke i det ærede Medlem fra Skive (Dalsgaard), der syntes at mene, at den bedste Maade at hjælpe Agravene paa var at staffe dem af med deres Penge. Det var i Virkeligheden det, der var Mening. De havde bedst af at betale, og derfor burde dette Forslag forkastes. Jeg har set og hørt meget i min Tid, men jeg har ikke tænkt mig, at man i disse agrariske Tider kunde faa saadant at høre her i denne Sal. For mig staar det i alt Hald ganske klart, at det ærede Medlem er imod enhver Hjælp. I vort Andragende ønskede vi selvfølgelig at hjælpes derved, at de 4 pCt.s Obligationer maatte blive ombyttede med 3½ pCt.s. Dette Forslag gaar ikke saa vidt, men vi ere jo altid tilbøjelige til at tage imod de imaa Fremskridt, og det er ogsaa noget, som det ærede Medlem fra Skive særlig søger at pynte sig med ved enhver Lejlighed. Vi ville gerne tage dette lille Fremskridt og spare Penge for et Aar. Det ærede Medlems Udtalelse undrer mig. Den staar i

stærk Mod sætning til de Udtalelser, der ellers høres fra den Side, og i stærk Mod sætning til den Agravvenlighed, der stadig kommer frem fra den Side.

Dalsgaard: Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (P. Christensen) har ikke fuldt forstaaet mine Udtalelser. Havde han forstaaet disse, saa havde han ikke udtalt sig, som han nu gjorde. Det ærede Medlem saagde, at jeg var imod en midlertidig Hjælp. Ja, hvis der kan være Fare for, at den kan føre til endelig Skade, saa er jeg imod den, men ellers ikke.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Over for den Bemærkning, der fremkom fra det ærede Medlem for Ringløbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) om, at den Liberalitet, som Ministeriet ønskede, at Lovgivningsmagten skal vise med Hensyn til Forpagterne paa Nørdruplund og Mørup, stod i stærk Kontrast til den Stilling, jeg nu indtager over for det foreliggende Forslag, skal jeg blot sige, at naar Ministeriet Aar efter Aar har foreslaaet Estergivelse af en Del af Forpagtningsafgiften, har det jo væsentligt været af Hensyn til, at denne Forpagtningsafgift ikke var til at erholde. Det forekommer mig derfor, at der ikke er nogen Aarsagernes Lighed, naar man her vil foreslaa frivillig Estergivelse eller Medsættelse af Renten over for Akademiets Debitorer i Hæng, baade til dem, der trænge, og til dem, der ikke trænge, baade til dem, hvis Ejendomme frembyde god Sikkerhed, og til dem, der ikke kunne stille saadan god Sikkerhed. Forholdet er i Virkeligheden dette ogsaa med Hensyn til Prioriteterne, at deres Soliditet er meget forskellig, og det er ogsaa et Hensyn, der maa bevirke, at Stillingen over for de enkelte Debitorer kan blive forskellig, naar det Spørgsmaal en Gang opstaar, hvorvidt man skal nødsages til at gaa til en Rentenedsættelse. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (P. Christensen) henviste til, at det indkomne Andragende var indgivet paa samtlige Debitorers Vegne, og at der altsaa ikke var Tale om en særlig Velgørenhed mod Debitorerne paa Sorø Gods. Ja, det er ganske rigtigt. Det er maaste ogsaa ganske fornuftigt af de Herrer Debitorer paa Sorø Gods, at de have taget de andre med. Det ligger ikke fjernt at formode, at de derved have haft den Bagtanke, at det vilde være umuligt at opnaa en Rentenedsættelse, hvis den ikke skulde gives til alle Debitorerne.